

புருஷ ஸூக்தம்

ஓம் தச்சம் யோராவ்ருணீமஹே | காதும் யஜ்ஞாய | காதும் யஜ்ஞாபதயே | தைவீ
ஸ்வஸ்திரஸ்து ந: | ஸ்வஸ்திர்மாநுஷேப்ய: | ஊர்த்வம் ஜிகாது பேஷஜம் |
ஸம்நோ அஸ்து த்விபதே | ஸம்சதுஷ்பதே |

ஓம் ஷாந்தி: ஷாந்தி: ஷாந்தி:

ஸஹஸ்ரஸீர்ஷா புருஷ: | ஸஹஸ்ராஶு: ஸஹஸ்ரபாத் | ஸபூமீம் விஸ்வதோ
வ்ருத்வா | அத்யதிஷ்ட தஸாங்குலம் | புருஷஏவேதகம் ஸர்வம் | யத்பூதம் யச்ச
பவ்யம் | உதாம்ருதத்வஸ்யேஸான: | யதன்னேனாதிரோஹதி | ஏதாவானஸ்ய
மஹிமா | அதோ ஜ்யாயாம்ச்ச பூருஷ: ||

பாதோஉஸ்ய விஷ்வாபூதானி | த்ருபா தஸ்யாம்ருதம்திவி | த்ருபாதூர்த்வ உதைத்
புருஷ: | பாதோஉஸ்யேஹாஉபவாத் புன: | ததோ விஷ்வங் வ்யக்ராமத்
| ஸாசனானசனே அபி | தஸ்மாத் விராடஜாயத | விராஜோ அதி பூருஷ: | ஸஜாதோ
அத்யரிச்யத | பச்சாத் பூமிமதோ புர: ||

யத்புருஷேண ஹவிஷா | தேவா யஜ்ஞமதன் வத | வஸந்தோ அஸ்யாஸ்தாஜ்யம்
| க்ரீஷ்ம இத்தம்: சரத்தவி: | ஸப்தா ஸ்யாஸன் பரிதய: | த்ரி:ஸப்தஸமித:க்ருதா:
தேவா யத்யஜ்ஞம்தன் வானா: | அபத்தன்ன் புருஷம் பசும் | தம் யஜ்ஞம் பர்ஹிஷி
ப்ரௌக்ஷன் | புருஷம் ஜாதமக்ரத: ||

தேனதேவா அயஜந்த | ஸாத்யா ருஷயச்ச யே | தஸ்மாத் யஜ்ஞாத் ஸர்வஹுத:
| ஸம்ப்ருதம் ப்ருஷதாஜ்யம் | பசு ஸ்தா சக்ரே வாயவ்யான் | ஆரண்யான்
க்ராம்யாச்சயே | தஸ்மாத் யஜ்ஞாத் ஸர்வஹுத: | ருச: ஸாமானி ஜஜ்ஞிரே
| சந்தாம்ஸி ஜஜ்ஞிரே தஸ்மாத் | யஜுஸ்தஸ்மாதஜாயத ||

தஸ்மா-தச்வா அஜாயந்த | யே கேசோ பயாதத: | காவோ ஹ ஜஜ்ஞிரே தஸ்மாத்
| தஸ்மாஜ்-ஜாதா அஜாவய: | யத் புருஷம் வ்யதது: | கதிதா வ்யகல்பயன் | முகம்
கிமஸ்ய கௌ பாஹு | காவுரு பாதாவுச்யேதே | ப்ராஹ்மணோஸ்யமுகமாஸீத் |
பாஹுராஜன்ய: க்ருத: ||

ஊரு ததஸ்ய யத்வைச்ய: | பத்ப்யா சூத்ரோ அஜாயத | சந்த்ரமா மனஸோ ஜாத:
| சகூஷா: ஸூர்யோ அஜாயத | முகாதிந்த்ரச் சாக்னிச்ச | ப்ராணாத்-வாயு-ரஜாயத
| நாப்யா ஆஸீதந்தரிக்ஷம் | சீர்ஷ்ணோ த்யெள: ஸமவர்த்தத | பத்ப்யாம் பூமிர்-
தச: ச்ரோத்ராத் | ததா லோகா அகல்பயன் ||

வேதாஹமேதம் புருஷம் மஹாந்தம் | ஆதித்ய வர்ணம் தமஸஸ்து பாரே |
ஸர்வாணி ரூபாணி விசித்ய தீர: | நாமானி க்ருத்பாஸ்பிவதன் யதாஸ்தே | தாதா

புரஸ்தாத்-யமு தாஜஹார |சக்ர: ப்ரவித்வான் ப்ரதிசச்சதஸ்ர: |தமேவம்
வித்வானம்ருத இஹ பவதி |நான்ய: பந்தா அயனாய வித்யதே |யஜ்ஞேன
யஜ்ஞ-மயஜந்த தேவா: |தானி தர்மாணி ப்ரதமான்யாஸன் |தே ஹ நாகம்
மஹிமான: ஸசந்தே |யத்ர பூர்வே ஸாத்யா: ஸந்தி தேவா: ||

அத்ப்ய: ஸம்பூத: ப்ருதிவ்யை ரஸாச்ச |விச்வகர்மண: ஸமவர்த்ததாதி |தஸ்ய
த்வஷ்டா விததத் ரூபமேதி |தத்புருஷஸ்ய விச்வ-மாஜான-மக்ரே |
வேதாஹமேதம் புருஷம் மஹாந்தம் |ஆதித்யவர்ணம் தமஸ: பரஸ்தாத்| தமேவம்
வித்வானம்ருத இஹ பவதி |நான்ய: பந்தா வித்யதேSயனாய| ப்ராஜாபதிச்ரதி
கர்ப்பே அந்த: |அஜாயமானோபஹுதா விஜாயதே ||

தஸ்ய தீரா: பரிஜாநந்தி யோனிம் |மரீசீனாம் பதமிச்சந்தி வேதஸ: |யோ
தேவேப்ய ஆதபதி |யோ தேவானாம் புரோஹித: |பூர்வோ யோ தேவேப்யோ
ஜாத: |நமோ ருசாய ப்ராஹ்மயே |ருசம் ப்ராஹ்மம் ஜனயந்த: |தேவா அக்ரே
ததப்ருவன் |யஸ்த்வைவம் ப்ராஹ்மணோ வித்யாத் | தஸ்ய தேவா அஸன் வசே
||

ஹ்ரீச்ச தே லக்ஷ்மீச்ச பதன்யௌ | அஹோ ராத்ரே பார்ச்வே |நக்ஷத்ராணி
ரூவம்| அச்விநௌ வ்யாத்தம் |இஷ்டம் மனிஷாண |அமும் மனிஷாண | ஸர்வம்
மனிஷாண ||

ஓம் ஷாந்தி: ஷாந்தி: ஷாந்தி: